

Briselē, 2026. gada 28. jūlijā
(OR. en)

12052/26

Starpiestāžu lieta:
2026/0223 (NLE)

AELE 67
FL 35
ISL 45
N 71
MI 797
ENV 970
FISC 263

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2026. gada 27. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2026) 402 final
Temats:	Priekšlikums PADOMES LĒMUMS par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 10. protokolā par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības (OIM finansiālais ieguldījums)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 402 final.

Pielikumā: COM(2026) 402 final

EIROPAS
KOMISIJA

Brišeļē, 27.7.2026.
COM(2026) 402 final

2026/0223 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 10. protokolā par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības

(OIM finansiālais ieguldījums)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kura Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā saistībā ar paredzēto Apvienotās komitejas lēmuma pieņemšanu attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 10. protokolā par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. EEZ līgums

Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums") pilsoņiem un uzņēmējiem Eiropas Ekonomikas zonā garantē vienlīdzīgas tiesības un pienākumus iekšējā tirgū. Ar to ir paredzēts visās 30 EEZ valstīs, proti, ES dalībvalstīs, Norvēģijā, Islandē un Lihtenšteinā, ieviest ES tiesību aktus, kas reglamentē četras pamatbrīvības. Turklāt EEZ līgums attiecas uz sadarbību citās svarīgās jomās, piemēram, pētniecības un izstrādes, izglītības, sociālās politikas, vides, patērētāju aizsardzības, tūrisma un kultūras jomā, kuras kopā dēvē par "horizontālās un papildu" politikas jomām. EEZ līgums stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī. Savienība kopā ar tās dalībvalstīm ir EEZ līguma puse.

1.2. EEZ Apvienotā komiteja

Par EEZ līguma pārvaldību ir atbildīga EEZ Apvienotā komiteja. Tā ir forums viedokļu apmaiņai saistībā ar EEZ līguma darbību. Tajā lēmumus pieņem vienprātīgi, un tie ir saistoši pusēm. Par EEZ jautājumu koordinēšanu no ES puses atbild Eiropas Komisijas Ģenerālsēkretariāts.

1.3. Paredzētais EEZ Apvienotās komitejas akts

Sagaidāms, ka EEZ Apvienotā komiteja pieņems EEZ Apvienotās komitejas lēmumu ("*paredzētais akts*") attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 10. protokolā par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.

Paredzētā akta mērķis ir nodrošināt EEZ EBTA valstu finansiālo ieguldījumu to sistēmu darbībā, kas vajadzīgas OIM darbībai visā EEZ, atjauninot EEZ līguma 10. protokolu un 31. protokolu vienlaikus ar Regulas (ES) 2023/956, ar ko izveido oglekļa ievedkorekcijas mehānismu ("*OIM*")¹, un Regulas (ES) 2025/2083, ar ko attiecībā uz OIM vienkāršošanu un stiprināšanu groza Regulu (ES) 2023/956², iekļaušanu EEZ līgumā ar atsevišķu EEZ Apvienotās komitejas lēmumu.

Paredzētais akts būs Pusēm saistošs saskaņā ar EEZ līguma 103. un 104. pantu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/956 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido oglekļa ievedkorekcijas mehānismu (OV L 130, 16.5.2023., 52. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 8. oktobra regula (ES) 2025/2083, ar ko attiecībā uz oglekļa ievedkorekcijas mehānisma vienkāršošanu un stiprināšanu groza Regulu (ES) 2023/956 (OV L 2025/2083, 17.10.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>).

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Komisija iesniedz pievienoto EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projektu, kas Padomei jāpieņem kā Savienības nostāja. Pēc nostājas pieņemšanas tā būtu pēc iespējas drīz jāiesniedz EEZ Apvienotajai komitejai.

Pievienotajā EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projektā ir paredzēts EEZ EBTA valstu finansiālais ieguldījums to sistēmu darbībā, kas vajadzīgas OIM darbībai visā EEZ, atjauninot EEZ līguma 10. protokolu un 31. protokolu, un tas pārsniedz to, ko var uzskatīt tikai par tehniskiem pielāgojumiem Padomes Regulas (EK) Nr. 2894/94³ nozīmē. Tādējādi Savienības nostāju nosaka Padome.

Šis lēmums ir jāpieņem vienlaikus ar Regulas (ES) 2023/956, ar ko izveido oglekļa ieviešanas mehānismu ("OIM")⁴, un Regulas (ES) 2025/2083, ar ko attiecībā uz OIM vienkāršošanu un stiprināšanu groza Regulu (ES) 2023/956⁵, iekļaušanu EEZ līgumā ar atsevišķu EEZ Apvienotās komitejas lēmumu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

1.4. Procesuālais juridiskais pamats

1.4.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"⁶.

1.4.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

EEZ Apvienotā komiteja ir struktūra, kas izveidota ar līgumu, proti, ar EEZ līgumu. Akts, kuru EEZ Apvienotā komiteja ir aicināta pieņemt, ir lēmums ar juridiskām sekām. Paredzētais akts būs saistošs saskaņā ar starptautiskiem tiesību aktiem atbilstīgi EEZ līguma 103. un 104. pantam.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu. Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts saistībā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 2894/94 1. panta 3. punktu.

³ Padomes Regula (EK) Nr. 2894/94 (1994. gada 28. novembris) par Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu īstenošanas kārtību (OV L 305, 30.11.1994., 6. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/956 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido oglekļa ieviešanas mehānismu (OV L 130, 16.5.2023., 52. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 8. oktobra regula (ES) 2025/2083, ar ko attiecībā uz oglekļa ieviešanas mehānisma vienkāršošanu un stiprināšanu groza Regulu (ES) 2023/956 (OV L 2025/2083, 17.10.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>).

⁶ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

1.5. Materiālais juridiskais pamats

1.5.1. Principi

Pieņemot lēmumu saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu saistībā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 2894/94 1. panta 3. punktu, tā materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no EEZ līgumā iekļaujamā ES tiesību akta materiālā juridiskā pamata.

Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir tikai pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam jeb dominējošajam mērķim vai komponentam.

1.5.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Tā kā Apvienotās komitejas lēmums paredz EEZ EBTA valstu finansiālo ieguldījumu to sistēmu darbībā, kas vajadzīgas OIM darbībai visā EEZ, atjauninot EEZ līguma 10. protokolu un 31. protokolu vienlaikus ar Regulas (ES) 2023/956, ar ko izveido oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu ("OIM")⁷, un Regulas (ES) 2025/2083, ar ko attiecībā uz OIM vienkāršošanu un stiprināšanu groza Regulu (ES) 2023/956⁸, iekļaušanu EEZ līgumā ar atsevišķu EEZ Apvienotās komitejas lēmumu, ir lietderīgi šo Padomes lēmumu balstīt uz to pašu materiālo juridisko pamatu, kāds ir iekļaujamajiem tiesību aktiem. Tādēļ ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts.

1.6. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 192. panta 1. punktam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu un Padomes Regulas (EK) Nr. 2894/94 1. panta 3. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā ar EEZ Apvienotās komitejas lēmumu tiks grozīts EEZ līguma 10. protokols par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokols par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, ir lietderīgi to pēc pieņemšanas publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/956 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu (OV L 130, 16.5.2023., 52. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 8. oktobra regula (ES) 2025/2083, ar ko attiecībā uz oglekļa ievēdkorekcijas mehānisma vienkāršošanu un stiprināšanu groza Regulu (ES) 2023/956 (OV L 2025/2083, 17.10.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>).

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 10. protokolā par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības

(OIM finansiālais ieguldījums)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 2894/94 (1994. gada 28. novembris) par Eiropas Ekonomikas zonas līguma īstenošanas kārtību⁹ un jo īpaši tās 1. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu¹⁰ ("EEZ līgums") stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī.
- (2) Saskaņā ar EEZ līguma 98. pantu EEZ Apvienotā komiteja *inter alia* var pieņemt lēmumu par grozījumiem EEZ līguma 10. protokolā par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.
- (3) EEZ EBTA valstīm būtu jāsniedz finansiāls ieguldījums OIM darbībai nepieciešamo sistēmu darbībā visā EEZ, izmantojot mehānismu, kas paralēli izveidots ar atsevišķu EEZ Apvienotās komitejas lēmumu, atjauninot EEZ līguma 10. protokolu par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolu par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.
- (4) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza EEZ līguma 10. protokols par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokols par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.
- (5) Tādēļ Savienības nostājas EEZ Apvienotajā komitejā pamatā vajadzētu būt pievienotajam lēmuma projektam,

⁹ OV L 305, 30.11.1994., 6. lpp.

¹⁰ OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kas Savienības vārdā jāpieņem EEZ Apvienotajā komitejā par ierosināto grozījumu EEZ līguma 10. protokolā par pārbaudi un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, pamatā ir EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekts, kas pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas datumā.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*